

**НАРЕДБА
ЗА УСТРОЙСТВО, УПРАВЛЕНИЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА
ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ**

*Приета с Решение №83, взето с поименно гласуване, с Протокол №14
от заседание на Общински съвет – Сопот, проведено на 06.10.2016 г.,
изм. и доп с Решение №221, взето с поименно гласуване, с Протокол №28 от редовно
заседание на Общински съвет – Сопот, проведено на 29.07.2025 г.*

**Раздел I.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. Тази наредба урежда управлението и вътрешния ред в гробищните паркове на територията на Община Сопот, реда и условията за извършване на погребения, ползването и благоустрояването на гробните места и свързаните с тях услуги.

Чл. 2. (1) Гробищните паркове са терени със специално предназначение.

(2) На територията на Община Сопот са обособени:

1. Гробищен парк в гр. Сопот – публична общинска собственост;

2. Гробищен парк в с. Анево – публична общинска собственост;

3. Гробищен парк „Мюсюлмански гробища“ в с. Анево – собственост на Мюсюлманско изповедание.

Чл. 3. Създаването на нови, разширяването или закриването на действащи гробищни паркове и гробища на територията на Общината, се осъществява с решение на Общински съвет, в съответствие със законовата уредба в РБ.

Чл. 4. (1) Устройственото планиране и проектиране, въвеждането в експлоатация на гробищните паркове се извършва в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията (ЗУТ), приложимите разпоредби на нормативните актове по прилагането му и Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването (Обн. ДВ. бр. 36 от 10 Май 2011 г.)

(2) Гробищните паркове се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението.

(3) Допуска се обособяването на отделни парцели за различните религиозни общности или етнически групи, при спазване изискванията на устройствения гробищен план.

Чл. 5. Теренът за гробищен парк трябва да отговаря на следните изисквания:

- Да не е с наклон към страната на урбанизираните територии, към водоизточници, плажове и места за къпане;

- Да няма опасност от свличане или срутване;

- Да не се наводнява при проливни дъждове или снеготопене;

- При наличието на подпочвени води, същите да са на 1.00 м под изкопаното ниво на гробните места.

Чл. 6. На територията на гробището се разполагат:

- Парцели за гробищни места за погребване;

- Места за изграждане на урнови стени, (ако бъде планирано изграждането на такива);

- Вътрешни главни и второстепенни алеи;
- Парцелите се разделят на редове, които се броят от изток на запад;
- Редовете и гробовете се отделят с междинни пътеки;
- Сгради и места за други дейности, необходими за функциониране на парка;
- Зала за тъжни ритуали
- Тоалетни за посетителите;
- Места за паркиране на МПС (извън гробищния парк).

Чл. 7. (1) Гробищните паркове се ограждат с ограда.

(2) Осигурява се течаща вода, отговаряща на изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата.

(3) Отпадъчните води се включват в канализационната мрежа на населеното място. Ако няма изградена такава или технически няма възможност за включване, отпадъчните води се събират във водоплътни изгребни ями, съгласно нормите за проектиране на канализационни системи.

(4) За отпадъците в парка се осигуряват подходящи съдове /контейнери/ и се организира транспортирането им за последващо третиране.

Раздел II. УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 8. Гробищният парк и гробищата на територията на Община Сопот, както и намиращите се в тях сгради и съоръжения са общинска собственост и се управляват, стопанисват и поддържат от община Сопот, съобразно разпоредбите на Закона за общинска собственост, Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването и разпоредбите на настоящата Наредба.

Чл. 9. Гробищните паркове на територията на кметство Анево се управляват и стопанисват от кмета на село Анево.

Чл. 10. Общинската администрация:

1. съставя акт за смърт за починалите лица и издава препис-извлечения от същия, който служи за разрешение за погребение.
2. обезпечава всички условия за нормален погребален процес и осъществява контрол по спазване на нормативната уредба.
3. Води регистри на гробищните паркове на гр. Сопот по парцели и гробни места.

Чл. 11. Дирекция „Специализирана администрация“ чрез служителите от техническа служба:

1. осъществяват контрол за реда и поддържане главните и второстепенни алеи на парка, кварталите и местата предвидени за урнополагане, обособяването и изкопаването на нови гробни места;
2. ежегодно в срок до 30 септември, актуализира план-схемите на гробищните паркове на територията на Община Сопот.

Чл. 12. Община Сопот в рамките на своя бюджет осигурява средства за поддържане и разширяване на гробищните терени, поддържане на сгради и съоръжения, общо озеленяване и изграждане на алейна мрежа, водопроводи, осветление и др.

Чл. 13. Строителните и ремонтните работи в парцелите се съгласуват предварително със служител от техническа служба и се извършват съобразно изискванията на Закона за устройство на територията и съответните наредби към него.

Чл. 14. (1) Община Сопот поема разходите за погребение на самотни граждани без близки и роднини, бездомни, безпризорни.

(2) Услугите по предходната алинея се заплащат от общината, срещу издадена фактура на физическото или юридическо лице извършило погребението.

(3) Погребалните услуги в случаите по ал. 1 и ал. 2 включват:

- издаване на пет броя некролози;
- осигуряване на ковчег;
- превоз на покойника;
- поставяне на надгробен знак;
- изкопаване и заравяне на гробно място по цени, утвърдени от Общински съвет.

(4) При установяване на наследници на граждани, погребани при условията на ал. 1, същите възстановяват направените от общината разходи.

Раздел III. ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл. 15. По регулацията си гробищният парк се дели на гробни полета (парцели), в които се оформят гробните места по редици и колони и главни и второстепенни алеи.

Чл. 16. (1) Погребването на покойници се извършва във:

- Отделни гробни места;
- Съществуващи фамилни гробни места;
- Урнови гробове;
- Урнови стени (ниши).

(2) Размерите на гробните места са определени от Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването:

- дължина – 2 м;
- широчина – 1 м, за фамилно място-1,5 м;
- дълбочина – 1,5 м.

(3) Разстоянието между гробовете трябва да бъде не по-малко от 1 м по дългите им страни и от 0,5 м по късите им страни.

(4) При извършване на погребването над гробното място се създава земен насип, висок около 0,5 м. Този насип впоследствие може да се оформи с рамка с паметна плоча.

(5) Оформянето и благоустрояването на гробните места не може да излиза извън установените в Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването размери на гробните места и се осъществява след уведомяване на техническа служба на община Сопот.

Чл. 17. Забранява се запазването на двоен гроб (фамилно гробно място) при погребване в нов гроб.

Чл. 18. (1) Урновите стени са обособени части от специално изградени стени в гробищния парк за полагане на урни с прах от кремирани покойници.

(2) Урна с праха на покойника може да се положи както в урнова ниша, така и в урнов или обикновен гроб.

(3) Урнови гробове се разполагат на обособени места от гробищния парк или гробището и са с размери 0,7 м на 1 м, предназначени за полагане на една или повече урни.

(4) Полагането на урни в гробно място трябва да става на 0,7 - 0,8 м дълбочина, така

че урната да бъде покрита най-малко с 0,3 м пръст.

Чл. 19. Изкопаването на гробни места се извършва от лица (гробари) назначени на щат към община Сопот.

Чл. 20. (1) С полагането на покойник или урна в гробно място или урнова ниша за наследниците му по закон или завещание се поражда правото на гробоползване.

(2) Правото на гробоползване на гробно място за първите осем години е безвъзмездно, считано от датата на извършване на погребението.

(3) Правото на гробоползване след изтичане на срока по предходната алинея е срочно или за вечни времена и се придобива след заплащане на съответните такси, одобрени от Общинския съвет.

Чл. 21. (1). Правото на гробоползване след изтичане на срока по чл. 20, ал. 2 от тази Наредба може да бъде продължено за срок от 15 години по искане на някой от наследниците, след заплащане на съответната такса. То може да се продължава периодично за 15 години при условие, че преди изтичането на предшестващия срок, правоимащите лица са заплатили съответната такса.

(2) Безсрочното право на гробоползване може да се придобие след изтичане на срока по чл. 20, ал. 2 от тази Наредба от ползватели с редовно поддържани гробни места, благоустроени с трайни надгробни символи, след заплащане на съответната такса.

(3) Общинска администрация може да разреши ползването на гроб и след изтичане на срока за който е платено, ако просрочването на плащането се дължи на уважителни причини и гробното място е поддържано и благоустроено с траен знак.

Чл. 22. (1) Възмездно преотстъпване на правото на гробоползване не се допуска.

(2) Безвъзмездно преотстъпване на това право ползвателите могат да извършат с писмено заявление до общинска администрация с нотариално заверени подписи. Заявлението се прилага към гробищния регистър. По същия ред се допуска и замяна на гробове между техните ползватели, ако администрацията прецени, че за това има основателни причини.

Чл. 23. Когато правото на ползване не е било продължено по реда на предходните членове и след писмено предизвестие до наследниците, гробното място се предоставя за нови погребения. Останките на погребения се изваждат и заравят в обща гробница.

Чл. 24. При завещание на цялото имущество без упоменаване на гробното място, ползването на същото се предоставя на наследника по завещание.

Чл. 25. (1) Право на ползване на гробно място обхваща:

- извършване на последващи погребения по реда и условията на тази Наредба;
- оформянето на гробните места с паметник, с декоративна ограда по установените размери на гробното място;

- засаждане на декоративни цветя и треви;
- извършване на траурни и възпоменателни обреди.

(2) Правото на ползване на урнова ниша обхваща:

- монтиране на ваза край нишата за полагане на цветя;
- извършване на траурни и възпоменателни обреди.

Чл. 26. (1) Оформянето на гробните места и тяхното благоустрояване не може да излиза извън установените разпоредби в Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването.

(2) Действията по индивидуалното благоустрояване на отделни гробове от ползвателите им, се допуска само след предварително съгласуване със оторизирания

специалист от техническа служба към общинската администрация, спазвайки изискванията на Наредба №2 от 21 април 2011 г. на здравеопазването за здравните изисквания към гробищните паркове (гrobiща) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването и настоящата наредба.

Чл. 27. В гробищния парк повторни погребения /полагане на друг покойник в ползван гроб/се разрешава след изтичането на 8 години от предишно полагане на покойник.

Чл. 28. Гробните места, напълно запустели, без паметен знак и не платена такса за гробоползване, се предоставят за други погребения.

Чл. 29. При извършване на погребения на лица от вероизповедания, различни от традиционното за РБ източно-православно вероизповедание, се вземат под внимание битът и традициите на съответната религиозна общност, регистрирана съгласно българското законодателство.

Раздел IV. ПОГРЕБЕНИЯ И УРНОПОЛАГАНЕ

Чл. 30. (1) В гробищните паркове на община Сопот се погребват лица с адресна регистрация на територията на общината.

(2) Покойници с адресна регистрация приживе в друга община могат да бъдат погребани на територията на община Сопот, ако е налице някой от следните случаи:

1. починалото лице е ползвател на гробно място съгласно разпоредбите на настоящата наредба;

2. покойници с неустановена самоличност, както и покойници, които не са потърсени от близките им или нямат такива;

3. покойници – чужди граждани, починали на територията на община Сопот, след разрешение от съответните органи и в случаите , когато близките на покойника не са потърсили тялото.

Чл. 31. Община Сопот, извършва срещу заплащане, на територията на Гробищен парк – гр. Сопот, следните дейности:

1. изкопаване и засипване на гроб;

2. вадене на тленни останки и полагането им отново в гроб или костница.

Чл. 32. Разходите за дейностите по предходния член се заплащат от близките на покойника.

Чл. 33. (1) Погребението се извършва след съставяне на акт за смърт и не по рано от 24 часа от настъпването на смъртта по реда на Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гrobiща) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването.

(2) Погребение може да се извърши и преди изтичане на срока по ал. 1, само ако по безспорен начин бъде установено от здравно заведение, че смъртта е настъпила и причината за смъртта е установена.

(3) Установяването на смъртта се извършва от лекар.

(4) Когато има съмнения или данни за насилствена смърт се извършва погребение, след разрешение от компетентните органи.

Чл. 34. Близките на починалото лице са длъжни в срок до 48 часа след констатиране на смъртта от лекар, да уведомят длъжностното лице за съставяне на акт за смърт, като предоставят документ за самоличност на починалия и съобщение за смърт, издадено от лечебно заведение. Длъжностното лице по гражданско състояние издава Препис-извлечение

от смъртен акт , който служи и за разрешение за погребение.

Чл. 35. Поставянето на пари, злато и други ценни предмети в ковчега и урната е забранено.

Чл. 36. Предварително запазване на правото на ползване на гробни места е забранено.

Чл. 37. (1) Изравянето на трупове на починали или на останките им преди изтичане на 8 години от погребването или преди изтичане срока по Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гrobiща) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването, се допуска само по нареждане на съда или на прокурора по реда и при условията на НПК и след писмено уведомяване на съответната регионална здравна инспекция.

(2) Лицата (гробарите), работят с лични предпазни средства определени по реда на Наредба №3 от 19 април 2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място на Министерство на труда и социалната политика (Обн. ДВ. бр. 46 от 15 Май 2001 г.). След приключване на работа визираните по горе лица задължително дезинфекцират ръцете си с дезинфектант, разрешен за употреба от Министерство на здравеопазването.

(3) Гробовете от които са извадени тленните останки, както и самите тленни останки, при засипването им се дезинфекцират с подходящи хлорсъдържащи биоциди, разрешени за употреба от Министерство на здравеопазването.

Раздел V. ОБРЕДНА И РИТУАЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 38. (1) Религиозни ритуали се провеждат от духовни лица, съгласно каноните на съответната религия. Те могат да ползват ритуалната зала, находяща се в гробищен парк гр. Сопот, ако не противоречи на техните правила.

(2) Гражданските ритуали по желание на близките на покойника се провеждат в обредната зала на гробищния парк или на гробното място.

(3) Традиционни и обичайни обреди могат да се правят на гроба от близките на починалия, доколкото не противоречат на обществения ред, морала и не засягат правата и свободите на другите граждани.

(4) Не се разрешава ползването на обредна зала в случаите когато са нарушени изискванията на Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гrobiща) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването.

Чл. 39. (1) Траурните агенции извършват обредна и ритуална дейност след уведомяване на общинската администрация и предоставят в писмен вид следните данни:

- за ЕТ и юридически лица – ЕИК, седалище – адрес, лицето, което представлява фирмата, телефон за контакт.

(2) При организиране на погребение в „стар гроб“ траурните агенции осигуряват представител на близките на починалия за установяване състоянието му и оформяне на документите за гробното място.

(3) Физически и юридически лица извършващи благоустройствени и каменоделски дейности на територията на гробищните паркове на община Сопот, следва да уведомят общинска администрация и представят в писмен вид информация, която ги идентифицира.

Раздел VI.
ОБЩЕСТВЕН РЕД В ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ

Чл. 40. Посещения в гробищните паркове на територията на община Сопот се допускат:

1. за времето от 01 април до 30 септември:
 - от 06.00 часа до 21.00 часа
2. за времето от 01 октомври до 31 март:
 - от 07.00 часа до 17.00 часа

Чл. 41. В района на гробищните паркове се забранява:

1. посещението на деца под 14 годишна възраст, ако не са съпроводени от пълнолетни лица;
2. въвеждането на кучета, домашни и други животни, с изключение на кучета – водачи на хора с увреждания снабдени с отличителна екипировка и знаци;
3. отсичането на дървета и храсти без разрешение по съответния ред;
4. приготвяне на циментови, бетонови и варови разтвори по алеите и пътеките, без писмено разрешение от техническа служба на община Сопот;
5. ремонтно-строителна дейност без писмено разрешение от техническа служба на община Сопот;
6. извършването на всякакъв вид дейност и услуги, които са несъвместими с предназначението и дейността в парка.

Чл. 42. Не се разрешава извън определените за целта места:

1. изхвърлянето на хранителни и други отпадъци, увехнали цветя и треви;
2. паленето на огън и изгарянето на отпадъци;
3. разлепването на некролози извън определените за това места;
4. разлепването на афиши, реклами и съобщения и други подобни;
5. засаждане на плодни и високостеблени дървета в гробните места. Ако има такива, същите се премахват без предупреждение от служител на общината.

Чл. 43. (1) Ползвателите на гробни места са длъжни да поставят трайни надгробни знаци и да ги поддържат в добър вид.

(2) Наследниците на починалия са длъжни да почистват гробовете и около гробното пространство.

Чл. 44. Физически и юридически лица, извършващи работи по оформянето, благоустрояването и поддръжката на гробните места, за своя сметка възстановят терените, засегнати от дейността и изчистват работните площадки, като извозват материалите и изхвърлят отпадъците извън гробищния парк.

Чл. 45. (1) Физически и юридически лица с регистриран предмет на дейност „Погребална и траурна дейност“ могат да извършват погребални услуги в гробищните паркове на територията на общината, само след уведомяване на общинската администрация и спазвайки задълженията по поддръжка, експлоатация и опазване на изградената инфраструктура и изискванията по настоящата Наредба.

(2) Общината осигурява равни условия за всички физически и юридически лица с регистриран предмет на дейност „Погребална и траурна дейност“.

Раздел VII. КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 46. (1) Кметът на общината и кметовете на населени места осъществяват контрол по спазването на Наредбата и действащите нормативни актове.

(2) При констатиране на нарушения лицата по ал. 1 предприемат необходимите действия за незабавното им отстраняване.

Чл. 47. Актовете, установяващи нарушения, се съставят от длъжностни лица, определени със Заповед на Кмета на общината. Наказателни постановления се издават от Кмета на община Сопот.

Чл. 48. За образуването на административно-наказателни производства за нарушения на тази Наредба, се прилагат разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 49. (1) За нарушаване разпоредбите на тази наредба на физическите лица се налага глоба от 50 до 100 лева, а за юридически лица от 200 до 500 лв., ако нарушението не подлежи на по-тежко наказание по друг закон. Нарушителят се задължава за своя сметка да възстанови щетите.

(2) На лицата извършили прояви на вандализъм се налага глоба в размер от 500 до 1000 лв., доколкото деянието не представлява престъпление по смисъла на Наказателния кодекс.

(3) При установяване на обособен нов двоен гроб, се налага санкция в размер на 200 лв. Гробното място се привежда в съответствие с размерите по чл.16 ал.2 от настоящата наредба.

(4) Установяването на нарушенията и налагането на административните наказания се извършва по реда на Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред, околната среда и собствеността на територията на община Сопот.

Чл. 50. Сумите набирани по чл. 49 се изразходват целево за благоустройствени мероприятия в гробищните паркове.

Чл. 51. (1) За изградените и монтирани без разрешение обекти и съоръжения на територията на гробищните паркове, или извършени такива в отклонение от разпоредбите на Наредбата, се приемат принудителни мерки, с писмена заповед на Кмета на общината.

(2) Заповедта по предходната алинея може да се обжалва по реда на Закона за административното производство (ЗАП).

Раздел VIII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. По смисъла на тази Наредба „**близки на покойника**“ са роднини, определени в Глава пета от Семейния кодекс, както и други лица, поели морални или финансови задължения към починалото лице.

§2. По смисъла на тази Наредба „**прояви на вандализъм**“ е събаряне, издраскване, разрушаване на паметници и надгробни знаци или детайли от тях, кражба или други действия на оскверняване на гробните места.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§3. Тази Наредба отменя Наредба за управление и стопанисване на гробищния парк на територията на община Сопот, приета с Решение №100, взето с Протокол №15 от заседание на Общински съвет – Сопот на 19.07.2004 г.

§4. Наредбата се издава на основание чл. 21, ал. 2, в изпълнение на правомощията по

чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 23 от ЗМСМА и в изпълнение изискванията на Закона за общинската собственост, Закона за устройство на територията, Закона за местните данъци и такси, Закона за административните нарушения и наказания и Наредба №2 от 21 април 2011 г. за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници на Министерство на здравеопазването.

§5. Изпълнението на тази Наредба се възлага на Кмета на община Сопот.

§6. Таксите за ползване на гробните места и цените на дейностите по настоящата наредба се определят в Наредбата за администриране на местните такси и цени на услугите в Община Сопот.

§7. Наредбата е приета с Решение №83, взето с поименно гласуване с Протокол №14 от заседание на Общински съвет – Сопот, проведено на 06.10.2016 г.

§8. (нов – приет с Решение №221 от 29.07.2025 г.) Превалутирането на посочените в наредбата размери на глоби и имуществени санкции от левове в евро се извършва при прилагане на правилата за превалутирание по чл. 12 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) и за закръгляване по чл. 13 от ЗВЕРБ.

§9. (нов – приет с Решение №221 от 29.07.2025 г.) Разпоредбата на §8 влиза в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

§10. (нов – приет с Решение №221 от 29.07.2025 г.) Настоящата Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за устройство, управление и поддържане на гробищните паркове на територията на община Сопот е приета с Решение №221, взето с поименно гласуване с Протокол №28 от редовно заседание на Общински съвет – Сопот, проведено на 29.07.2025 г. и влиза в сила от деня на влизането в сила на същото.